

KARLSKRONA MONTESSORIFRISKOLA AB
info@karlskronamontessori.com

2023-09-05

1 (21)

Dnr- SI 2023:1030

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Karlskrona Montessorifriskola i Karlskrona kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Karlskrona Montessorifriskola 1-9* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Karlskrona Montessorifriskola 1-9* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av eventuella avvikelser mellan resultaten på de nationella proven och betygen.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Rättelse enligt 36 § förvaltningslagen (2017:900)
Huvudmannen ska senast den **28 februari 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. *TN*

Redovisningen skickas via e-post, till Skolinspektionen.Lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:11347) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Karlskrona Montessorifriskola leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn genom ett aktivt och medvetet arbete med uppföljning och analys har en god kännedom om skolans resultat, undervisningens genomförande och lärarnas förutsättningar. Vidare leder rektorn skolans jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever oavsett könstillhörighet goda förutsättningar att lära och utvecklas. Granskningen visar också att rektorn på ett tydligt sätt leder och styr det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskap- och värdegrundsuppdrag. Rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att samverka och försäkras om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i utbildningen. Rektorn har också tydliggjort skolans arbets- och förhållningssätt.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn genom ett aktivt och medvetet arbete med uppföljning och analys har en god kännedom om skolans resultat och undervisningens genomförande. Av intervju med rektorn och lärarna samt av den insända dokumentationen framgår att rektorn följer upp såväl enskilda elevers som elevgruppers kunskapsutveckling, både genom kunskapsresultaten och genom det formativa arbete som lärarna gör, både på grupp och på individnivå, i olika ämnen samt i olika årskurser. Rektorn och lärarna säger i intervju att uppföljning och analys sker, både utifrån individnivå och gruppnivå, via skolans digitala plattform samt vid klasskonferenser, mitterminskonferenser och betygskonferenser i enlighet med skolans årshjul. Rektorn diskuterar tillsammans med lärarna resultaten för varje elevgrupp i syfte att kartlägga mönster och om resultaten förändrats över tid. Vid läsårets avslutande lärarkonferens analyserar alla lärare tillsammans relationen mellan betyg och nationella ämnesprov. Av intervju med rektorn framgår även att hen tillsammans med specialläraren analyserar arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd vid mitterminskonferenserna i syfte att fördjupa analysen av kunskapsresultaten. Rektorn uppger att analyserna används för att utveckla undervisningen genom att de exempelvis används som underlag när hen fördelar personalresurser. Vidare berättar rektorn att hen har börjat utarbeta ett självreflekterande redskap för att lärarna ska kunna analysera sin egen kommunikation med eleverna så att de själva i framtiden ska kunna bidra till rektorns analys av undervisningen. Av intervjuer med rektorn, lärarna samt representanter för elevhälsan framgår att rektorn följer upp undervisningen genom att analysera lärarnas inskickade lektionsplaneringar och genom samtal med specialläraren samt genom att den biträdande rektorn är ute och observerar undervisningen. Exempelvis observeras grunderna i skolans gemensamma lektionsstruktur och pedagogik, talutrymme mellan pojkar och flickor, att mål och syfte tydliggörs och kommuniceras samt hur lektioner startas och avslutas. Rektorn

uppgär att hen också själv gör mindre, strukturerade observationer, rör sig runt i verksamheten och dyker upp oanmäld på lektioner. Rektorns uppföljning av undervisningen innefattar även hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen och utbildningen. Av inskickad information samt intervjuer framkommer att rektorn följer upp att värdegrunden integreras i undervisningen genom samtal med elever och genom att titta på enkätsvaren på de trygghet- och trivselenkäter som görs varje termin samt genom avstämningar med speciallärarna. Enligt rektorn arbetar skolans lärare aktivt med värdegrunden exempelvis genom att de diskuterar värdegrundsfrågor och implementerar demokratiska processer i undervisningen. Vid dessa tillfällen berättar eleverna att de får diskutera jämställdhet, göra samarbetsövningar eller diskutera studieteknik. Utöver detta bedrivs ett värdegrundsarbete i utbildningen genom att de yngre och de äldre eleverna får träffas i olika konstellationer vilket vidare kommer att beskrivas under området trygghet och studiero. Vidare följer rektorn upp och fördelar resurser löpande utifrån de behov som identifieras, exempelvis kommer det att anställas en biträdande rektor från och med hösten 2023 som ska ansvara för och öka närvaron i verksamheten i årskurserna F-6 så att rektorn kan ägna sig mer åt sin skolchefsutbildning. I ämnet matematik finns nu två lärare på högstadiet för att hjälpa eleverna att höja sina resultat i detta ämne då specialpedagogen inte hinner med att tillgodose alla behov.

Jämställdhetsarbete

Rektorn leder skolans jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever oavsett könstillhörighet goda förutsättningar att lära och utvecklas. Av intervju med rektorn, representanter för elevhälsan och lärare framgår att rektorn gör en uppföljning och en analys av flickors och pojkars kunskapsresultat. Vidare följer rektorn upp och analyserar flickors och pojkars upplevelse av trygghet och trivsel, typ av stöd och anpassningar ur ett jämställdhetsperspektiv vilket resulterar i åtgärder som exempelvis placering och fördelning av talutrymme i klassrummet. Dessutom gör rektorn och den biträdande rektorn samt specialpedagogen en genomlysning av skolenhetens läromedel ur ett jämställdhetsperspektiv i syfte att välja ett läromedel som speglar jämställdhetsfrågorna. Av intervjuer med både rektorn och lärare framgår att de har en medvetenhet om att ge flickor och pojkar lika mycket talutrymme i klassrummet och att de diskuterar hur de kan tänka utifrån ett jämställdhetsperspektiv när de delar in eleverna i grupper. Vidare har lärarna också diskussioner med eleverna om yrkesval kopplat till könstillhörighet. I samhälls- och naturorienterande ämnen är diskussioner om jämställdhet ett naturligt inslag, säger lärarna. Vidare uppgär lärarna att jämställdhet är något som diskuteras i kollegiet, exempelvis genom att

problematisera hur man bemöter och tilltalar flickor respektive pojkar och representanter för elevhälsan berättar om att de på skolan försöker att alltid tilltala elever vid namn och undvika att hänvisa till könstillhörighet. Av intervju med både lärare och elever framgår det att eleverna även pratar om jämställdhet och mänskliga rättigheter inom ramen för värdegrundsarbetet. I undervisningens organisation märks jämställdhetsarbetet exempelvis genom att lärarna i varje klass blandar flickor och pojkar i olika basgrupper så att de under en kortare tid, exempelvis genom ett grupparbete eller under en vecka, får arbeta i könsblandade konstellationer. Då skolan bara har en klass i varje årskurs och tar in elever i enlighet med ett kösystem kan det hända att klasserna antingen får en majoritet av pojkar eller av flickor, berättar rektorn och lärarna, men då intensifieras arbetet med jämställdhet i dessa klasser, exempelvis genom att styra talutrymmet och genom att dela upp klassen i mindre könsblandade grupper under vissa lektioner.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn på ett tydligt sätt leder och styr det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskap- och värdegrundsuppdrag. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter från elevhälsan samt av inskickad dokumentation framgår det att det finns schemalagd mötestid för bland annat arbetslagsmöten, personalmöten och kollegialt lärande. Dessutom finns avsatt tid för elevhälsomöten och pedagogiska möten eller lärarkonferenser, som varje vecka leds av förstelärarna eller rektorn och där arbetet sker utifrån läsårets verksamhetsmål. Lärarna i respektive arbetslag som omfattar ett stadium har sina arbetsplatser intill varandra, och av intervju med rektorn såväl som med lärarna framgår det att detta ytterligare främjar pedagogiska samtal. Rektorn frigör vidare tid för lärarna utifrån deras pedagogiska behov och önskemål och försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen genom samtal med lärarna. Lärarna samarbetar i hög grad inom sina respektive arbetslag med att till exempel planera undervisning, dela material och stötta varandra. Arbetslagen fungerar också som ett viktigt stöd för nya eller obehöriga lärare även om det också finns en skriftlig rutin för nyanställda. Dessutom tilldelas alla obehöriga lärare en mentor av skolledningen. För närvarande finns det ett fåtal obehöriga lärare på skolan men de som finns får handledning av antingen specialläraren eller den biträdande rektorn.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliggjorda av rektorn och tillämpas av alla lärare. I skolans verksamhetsplan finns det beskrivet hur skolan ska arbeta kring både kunskapsutveckling, normer och värden samt ansvar och inflytande. Av intervju med rektorn framgår att detta gemensamma arbets- och förhållningssätt är levande inom

hela kollegiet genom att lärarna gör på samma sätt när det gäller rutiner för frånvaro och ordningsregler samt hur de jobbar med bedömning. Rektorn har intensifierat satsningen på relationer och kommunikation i klassrummet i syfte att utmana elever att nå längre i sin kunskapsutveckling. Vidare berättar rektorn att skolan även har satsat på hälsa och rörelse i kölvattnet av pandemin och det finns också ett ständigt kollegialt arbete med fokus på montessoripedagogiken som är skolenhetens pedagogiska profil.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Undervisningen är tydligt målfokuserad, välstrukturerad och varierad. Undervisningen präglas vidare av ett aktivt lärarstöd samt inslag som motiverar eleverna, stärker deras självförtroende och utmanar dem utifrån deras individuella behov och förutsättningar. Lärarna ger eleverna stora möjligheter att ha inflytande över undervisningen, både gällande innehåll och arbetssätt och lärarna ger dessutom eleverna goda möjligheter till att regelbundet reflektera över sitt eget lärande.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är tydligt målfokuserad, välstrukturerad och varierad samt innehåller ett aktivt lärarstöd. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att undervisningen på ett tydligt sätt planeras utifrån läroplanens övergripande syfte, de långsiktiga målen och det centrala innehållet. För att eleverna ska förstå syftet med vad de ska lära sig berättar lärarna att de brukar visa och förklara för eleverna vad de ska arbeta med under terminen, och ibland visar de vad som står i

läroplanen. Av intervjuer med såväl lärare som elever samt av de lektionsobservationer som genomförts framgår att lärarna arbetar med kortsiktiga mål för specifika lektioner samt långsiktiga mål för ett arbetsområde eller ett arbetspass. Några lärare använder digitala hjälpmedel, eller bildstöd för att synliggöra lektionsmål samt vad eleverna ska arbeta med under lektionerna. Dessutom har specialläraren brutit ner målen bestående av kunskaper och förmågorna i så kallade målstolpar som finns åskådliggjorda i målcirklar i klassrummen för de yngre eleverna och på skolans digitala plattform för de äldre eleverna. Målstolparna beskriver på ett åskådligt sätt vad eleverna ska kunna för varje årskurs och i varje ämne samt hur eleverna ska ta till sig dessa årskursvisa mål. För de yngsta eleverna finns bara en målcirkel medan det för de äldre eleverna finns en målcirkel i varje ämne. Av intervjuer med lärare och elever framgår det att alla elever arbetar på liknande sätt i klassrummet och att eleverna får arbeta både i helklass, grupp och enskilt, även om ramen kring arbetssätt och arbetsformer förändras i de högre årskurserna. På låg- och mellanstadiet jobbar eleverna exempelvis i hög grad i arbetspass där de styr sitt eget arbete under en vecka. De kan under arbetspassen välja om de vill jobba enskilt eller i grupp. Såväl lärare som eleverna berättar att eleverna själva får bestämma i vilken ordning de vill göra de olika uppgifterna samt hur de sedan vill redovisa sina kunskaper. Lärarna och specialläraren samarbetar och planerar mycket tillsammans i syfte att skapa tydlighet och progression för eleverna, från årskurs 1 till årskurs 9. Det finns en gemensam grundstruktur för varje ämne och årskurs och lärarna delar med sig av material med varandra. Lärarna ger eleverna ett gott aktivt lärarstöd genom att försäkrar sig om att eleverna förstår innehållet i uppgifterna och handleder eleverna på olika sätt under lektionerna. Av observationer och intervjuer med lärarna framgår att lärarna på olika sätt hjälper eleverna att komma vidare i arbetet samt uppmuntrar elever som tycker det är svårt, eller anser sig färdiga att vidareutveckla sitt arbete. Lärarna ger vid observationerna tydliga beskrivningar, förklaringar och instruktioner till begrepp och undervisningens innehåll vilket inkluderar bildstöd och igångsättning. Lärarna uppger att de anpassar det aktiva lärarstödet när de planerar sin undervisning. De observerade lektionerna visar också att lärarna repeterar vad de har gjort tidigare, förklarar vad eleverna ska arbeta med under lektionen eller veckan samt avslutar med att återkoppla till det uppsatta målet och frågar eleverna vad de har lärt sig.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärare på ett tydligt sätt stärker elevernas motivation och självförtroende. Lärarna berättar i intervju att de i klassrumssituationer uppmuntrar eleverna genom att peppa och berömma, visa på goda exempel och alternativa

arbetssätt och ge muntlig och skriftlig återkoppling. Lärarna säger att de hjälper elever som är osäkra och rädda för att göra fel genom att exempelvis sätta upp korta och tydliga mål, följa upp och berömma när det går bra samt att eleverna får diskutera i par innan de diskuterar i helklass. Elever ger flera goda exempel på hur lärare uppmuntrar och motiverar dem och visar att de tror på dem. De berättar exempelvis att lärare hjälper dem att tänka positivt, att de säger att de kommer att klara en uppgift och att de jobbar bra eller har kommit långt med sina uppgifter. En elev berättar att då hen tycker det är tråkigt så tipsade läraren eleven om att hen kunde sätta ett upp ett delmål som innebar att eleven kunde tävla mot tiden genom att använda de mångfärgade timglas som finns i klassrummen i de lägre årskurserna. På så sätt blev eleven motiverad att snabbt klara av uppgiften och på så sätt vinna över tiden. Under Skolinspektionens lektionsobservationer talar lärare ofta om vad eleverna gör bra och säger uppmuntrande ord. Samtliga lärare ger återkommande bekräftande kommentarer och beröm. Lärarnas beröm handlar såväl om arbetsinsatsen som om kunskapsutvecklingen, ansvarstagandet och arbetsron.

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt är tydligt anpassade för att stimulera och utmana eleverna efter deras specifika förutsättningar och behov. I samtliga intervjuer och observationer framkommer att lärarna anpassar undervisningen genom att använda metoder och strategier som möjliggör individanpassningar inom arbetsområdena. Såväl lärare som elever berättar att det finns flera nivåer i uppgifterna och att eleverna kan utveckla svaren i uppgifterna och även få nya uppgifter när de blir klara i syfte att bli utmanade i sin kunskapsutveckling. Eleverna i en klass får jobba med samma uppgifter men med olika material och på olika sätt och de får också påverka svårighetsgrad och omfattning på uppgifterna i samråd med lärarna. Av intervjuer framgår att lärarna även gör många anpassningar i den fysiska lärmiljön på skolenheten. Eleverna har till exempel bestämda platser men även möjlighet att sitta lite avskilt eller arbeta tillsammans i grupprum. Det finns tillgång till skärmar och hörselkåpor, olika typer av material och digitala verktyg samt bildstöd i klassrummen som elever använder utifrån behov. Av intervju med elevhälsans representanter framgår att det i arbetslagen diskuteras vilka anpassningar som behöver göras, och att lärarna främst försöker göra extra anpassningar inom ramen för ordinarie undervisning.

Delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärare ger elever goda möjligheter att regelbundet reflektera kring olika frågor och att elever även görs delaktiga i sitt lärande genom att de får

reflektera över sin egen utveckling. Av lärarintervjun framgår att lärarna arbetar för att skapa strategier som fungerar för alla elever och att eleven med stöd av läraren reflekterar över målet som eleven ska uppnå och hur hen kan nå dit. Av intervjuer med lärare och elever framgår det att de arbetat med en individuell målcirkel som ovan beskrivits och där målen är nedbrutna i mindre delar som direkt relaterar till de uppgifter eleverna får. Målet för veckans arbete formulerar eleven själv tillsammans med läraren på veckans första dag och sedan arbetar eleven med sina uppgifter under veckans arbetspass på de sätt som eleven själv väljer, enskilt eller i grupp. Vidare säger både lärare och elever att på värdegrundstiden jobbar de ibland särskilt med studieteknik och då får eleverna prova på arbetssätt och uppgifter utan att stressas av att de ska bli bedömda på dessa uppgifter vilket då blir ett sätt för eleverna att reflektera över sitt eget lärande. Detta är sätt som skolan använder för att eleverna ska lära sig att styra sitt eget lärande och lära sig hur de själv fungerar.

Granskningen visar att lärarna använder varierade metoder för att planera och utvärdera undervisningen med eleverna. Av observationer samt intervju med lärare framgår att lärarna möjliggör för varje enskild elev att medverka i planering och utvärdering av undervisningen på flera sätt. I lärarintervjun framkommer att lärarna ställer frågor till eleverna om hur de vill arbeta med lärandemålen och hur de vill redovisa sina kunskaper, efter det tar lärarna med sig elevernas önskemål in i planeringen av undervisning och examination. Lärarna ger flera exempel på att eleverna ges inflytande över val av metod, arbetssätt vilket även beskrivs ovan i "Målfokus, variation och aktivt lärarstöd". Ett exempel ges från de naturorienterande ämnena där eleverna skulle göra ett experiment med att konstruera ett egenväld skydd för ett ägg och testa vad som händer när de släppte dessa från bänkarna och ner på golvet. Därefter diskuterade eleverna resultatet med läraren och varandra. Alla elever nådde fram till målet, men på olika sätt. Därefter planerade lärarna och eleverna en extra lektion då de skulle utveckla experimentet och låta ägget med skydd falla från en högre höjd. Av intervjuer med lärare framgår det att lärarna använder sig av varierade metoder för att, med regelbundenhet utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna, exempelvis genom att eleverna muntligt får sammanfatta vad de lärt sig i slutet av lektionen eller vad de tyckt om en uppgift. Elevernas delaktighet i utvärderingen av undervisningen sker enligt rektor och lärare regelbundet i och med den skolenhetens satsning på att öka arbetet med relationer och kommunikationen i klassrummet. Lärarna för de yngre eleverna berättar att de utvärderar varje dag och pratar om vad som gått bra eller dåligt och varför. För de äldre eleverna sker utvärderingen oftast efter ett arbetsområde, säger lärarna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: arbetet med att främja och upprätthålla studiero sker samlat på skolan och lärarna har ett gemensamt förhållningssätt gällande detta. Vidare visar granskningen att skolan bedriver ett medvetet och framgångsrikt arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Personalen kartlägger kontinuerligt elevernas upplevelse av trygghet samt vidtar åtgärder utifrån resultaten.

Studiero och en lugn miljö

Granskningen visar att skolan bedriver ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero. Av insänd information och samtliga intervjuer framkommer att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero på skolan som omfattar kartläggning, analys, åtgärder samt uppföljning och utvärdering och eleverna är delaktiga i detta arbete. Samtliga elevers upplevelse av studiero kartläggs genom skolans enkät en gång varje läsår. Av intervju med rektorn, representanter för elevhälsan samt lärarna framkommer att det gemensamma förhållningssättet gällande studiero diskuteras exempelvis i samband med arbetet med skolans pedagogiska arbetssätt. Vidare framgår det av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan att skolan har gemensamma ordningsregler för hur eleverna ska vara mot varandra där även studiero ingår. Enligt eleverna följer alla lärare dessa gemensamma riktlinjer för studiero. Reglerna omarbetas regelbundet tillsammans med elevrådet. Eleverna diskuterar frågor gällande studiero i klasserna och elevrådsrepresentanterna tar sedan med informationen till elevrådet. Lärarna arbetar främjande för att skapa en lugn miljö. Exempelvis följer lärarna strukturen för dagens lektioner och arbetspass, använder kompensatoriska hjälpmedel och arbetar aktivt med studiero på elevernas återkommande värdegrundstid vid behov. Vidare uppger representanter för elevhälsan i intervju att skolans pedagogiska profil förutsätter att eleverna kan röra sig i klassrummet vilket för med sig att lokalen behöver förberedas så att studieron bibehålls, exempelvis genom att det finns mattor på golven och olika typer av arbetsplatser för eleverna att tillgå. Av intervju

med rektorn, representanter för elevhälsan samt lärarna framgår att rektorn vidtar åtgärder på en övergripande nivå. De problem med studiero som kommer upp analyseras och lämpliga åtgärder vidtas. Några exempel på åtgärder som vidtagits är att schemat har ändrats så det inte är stressigt mellan lektioner och delning av klasser i mindre grupper i vissa ämnen har också lett till förbättrad studiero. Det framgår av samtliga intervjuer att studieron är god.

Arbetet för trygghet

Granskningen visar att skolan bedriver ett medvetet och framgångsrikt arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Av intervjuer med rektorn, lärarna, elevhälsans representanter och eleverna framgår det att skolan genomför enkäter varje läsår där eleverna får besvara frågor om trygghet. Enkäterna följs upp och analyseras i arbetslagen. Dessutom genomförs skolgårdsvandringar tillsammans med de yngre eleverna i syfte att identifiera platser där eleverna känner ökad otrygghet. Skolsköterskans hälsosamtal och lärarnas utvecklingssamtal används också som underlag för att rektorn ska kunna fördjupa sin analys av elevernas upplevelse av trygghet på skolan. Skolan vidtar därefter åtgärder utifrån vad kartläggning och analys visar. Av intervju med rektorn framgår att uppföljningen visar att eleverna upplever en hög grad av trygghet på skolan. Det finns dock någon plats där eleverna känner sig mindre trygga, exempelvis i källaren där slöjdsalarna ligger, vilket fått till följd att eleverna nu inte får vistas i källaren utan en vuxen. En annan åtgärd som vidtagits för ökad trygghet är att reglerna på skolan gällande mobiltelefoner har förändrats och eleverna lämnar numera alltid in sin mobiltelefon vid lektionernas början. Av dokumentationen och av samtliga intervjuer framgår även att skolan har organiserat arbetet med rastvakter och rastaktiviteter i syfte att öka tryggheten för eleverna. Av intervjuer med lärare framgår att det finns ett gemensamt förhållningssätt bland personalen på skolan som innebär att alla tar ansvar för alla elever och att det läggs stor vikt vid att bygga relationer och goda kommunikationsvägar med eleverna, även utanför klassrummet. Lärarna arbetar på detta sätt för att alla ska känna sig trygga och för att eleverna ska känna att det finns vuxna som agerar vid behov. Av dokumentation framgår slutligen att skolan bedriver ett främjande och förebyggande elevhälsoarbete genom ett antal olika aktiviteter med fokus på trygghet. Exempelvis har skolans äldre elever varit ledare för de yngre eleverna på vissa friluftsdagar och eleverna träffas också över åldersgränserna då skolan har sin årliga vårpicknick i syfte att öka tryggheten och ansvariga på skolan har också varit ute i klasserna och pratat om främjande om näthälsa.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar för att kunna samverka vid bedömningar och att hen ser till att de använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar, omdömen och betyg. Däremot visar granskningen att även om rektorn har viss kännedom om avvikelser mellan resultaten på de nationella proven och betygen och diskuterar dessa med lärarna, är rektorns analys av avvikelserna begränsad.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att kvalitetssäkra sina omdömen och betyg. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarna, inom ramen för huvudmannens organisation, ges förutsättningar att samverka kring omdömen och betygssättning genom att tid avsätts för detta. På skolenheten diskuteras bedömning både i arbetslagen som har möte en gång i veckan och på de veckovisa lärarkonferenserna då även rektorn deltar. Lärarna berättar att de vid dessa tillfällen exempelvis avsätter tid för att diskutera hur de skriver omdömen i olika ämnen och på olika stadier. Vidare diskuteras bedömning och betygssättning även på arbetsplatsträffar, klasskonferenser och ibland på någon studiedag. I slutet av varje läsår diskuteras under en avslutande lärarkonferens betyg och omdömen i syfte att det ska ske ett lärande för alla lärare samt att den röda tråden i undervisningen, det vill säga hur progressionen i de olika årskurserna förhåller sig till bedömnings- och betygsmålen, ska tydliggöras. Rektorn berättar att lärarna på den senaste klasskonferensen diskuterade vikten av att använda hela betygsskalan och möjligheten för eleverna att nå det högsta betygssteget, även i början av årskurs 7. Av intervjuer med lärarna och representanter från elevhälsan framgår att bedömning ofta sker gemensamt i kollegiet. Nya eller obehöriga lärare får stöd i bedömningsarbetet av arbetslaget eller specialläraren. Lärarna använder olika metoder som stöd i arbetet

med likvärdig bedömning som Skolverkets bedömningsstöd och de nationella proven. Representanter för elevhälsan har dessutom utarbetat ett bedömningsstöd som de kallar för ett "testskelett" utifrån de nationella riktlinjerna som lärarna använder för att ytterligare kvalitetssäkra bedömningar. Testskelettet utgår från nationella målen i ämnena i de olika årskurserna och stadierna och är ständigt närvarande i bedömningsarbetet i form av de fysiska målcirklar som finns i alla årskurser upp till årskurs 6. För eleverna i årskurserna 7-9 finns samma bedömningsinstrument på skolans digitala plattform. Syftet med testskelettet är att eftersom varje elev arbetar individuellt mot sina mål i enlighet med skolans pedagogiska profil, behöver lärarna ha ett individuellt och kontinuerligt bedömningsredskap. Av intervjuer framgår det att de nationella proven rättas tillsammans och det vanliga är att lärarna inte rättar sina egna elevers prov i syfte att nå högre likvärdighet. Vidare berättar, både lärarna och rektorn, att även andra prov och uppgifter ibland sambedöms och att lärarna för en dialog om på vilket sätt de bedömer olika uppgifter. I dessa diskussioner kan även speciallärare delta.

Diskussion och analys inför/ av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorns analys av avvikelser i betygssättningen är begränsad. Av intervju med rektorn och lärarna samt av dokumentation framgår att rektorn till viss del följer upp och analyserar skillnader i resultat och omdömen mellan ämnen och årskurser samt skillnader mellan flickors och pojkars resultat. Av intervju med både rektorn och lärare framgår att lärarna analyserar de nationella proven i relation till betygssättning och omdömesskrivningar, och att rektorn utifrån den analysen för diskussioner med lärarna, jämför provresultat och betyg samt lyfter fram vissa avvikelser som eventuellt framträder. Dock visar granskningen att trots att det under en längre tid funnits avvikelser mellan de nationella provresultaten och betygen, exempelvis i matematik i årskurs 9 och i svenska i årskurs 6, kan rektorn inte närmare visa på vad dessa avvikelser beror på annat än att hen säger att det finns många elever på skolan som har särskilda utmaningar och där kompensatoriska insatser blir avgörande i betygssättningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver fördjupa sin analys av eventuella avvikelser mellan resultaten på de nationella proven och betygen.

Granskningen visar att rektorns analys av avvikelser i betygssättningen är begränsad. Rektorn har identifierat vissa avvikelser, exempelvis mellan nationella prov och slutbetyg, men rektorns förklaringar berör endast omständigheter kopplade till vissa elevers särskilda utmaningar. Rektorn har inte satt förklaringarna i relation till exempelvis om lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet. Därmed blir det svårt för rektorn att ta ansvar för att betygen som satts är rättvisande och likvärdiga.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas. Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn vidare se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Vid betygssättning i ett ämne där det ges ett nationellt prov ska, enligt 10 kap. 20 a § skollagen, elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl. Av läroplanen framgår vidare att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Enligt Skolverkets Allmänna råd om betyg och prövning behöver rektorn vidare kunna analysera om det finns avvikelser mellan till exempel betyg och nationella provbetyg i olika undervisningsgrupper. Rektorn behöver också analysera betygsfördelningen mellan olika elevgrupper i ämnen där det inte finns nationella prov. Om avvikelser eller skillnader förekommer behöver rektorn undersöka om dessa är motiverade eller inte. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster.¹

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn följer upp och analyserar eventuella avvikelser i betyg mellan de nationella ämnesproven och terminsbetygen. Till exempel kan detta göras genom att analysera om lärarna har olika tolkningar av styrdokumentet, om lärarna bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt och huruvida lärarna särskilt har beaktat de nationella proven.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

¹ Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2022:417) Betyg och prövning, s. 48

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god utbildning i en trygg miljö.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att huvudmannen tar ett övergripande ansvar för den utbildning som bedrivs på skolan. Vidare visar granskningen att huvudmannen tar ett tydligt ansvar för utredning av eventuella klagomål mot utbildningen samt att rektorn får stöd av huvudmannen. Slutligen visar granskningen att huvudmannen tar ett tydligt ansvar för att skolan har förutsättningar att bedriva undervisning av god kvalitet.

Ansvarsfördelningen mellan huvudmannen och rektorn

Granskningen visar att huvudmannen tar ett övergripande ansvar för den utbildning som bedrivs på skolan. Huvudman för Karlskrona Montessorifriskola är Karlskrona Montessorifriskola AB som är ett dotterbolag till moderbolaget Atvexa AB. Styrelsen består av tre personer. En styrelseordförande som är anställd i moderbolaget samt en kvalitetschef som dessutom sitter i styrelser för andra friskolor i regionen. Den tredje personen i styrelsen är tillika rektor för Karlskrona Montessorifriskola och fungerar som VD i ägarstrukturen. Av intervjuer med representanter för huvudmannen och rektorn framgår att representant för huvudmannen har regelbundna möten på skolan med rektorn om verksamheten och försäkrar sig om att rektorn följer de mål och riktlinjer som finns för utbildningen. Representanten för huvudmannen säger att de tar reda på om skolenheten håller en god kvalitet genom att dels ha regelbundna styrelsemöten där de analyserar resultaten för skolan, både betyg och enkätsvaren på trygghetsenkäten, dels ha ledarskapsutbildningar för rektorer inom moderbolagets verksamheter. Representanten för huvudmannen berättar vidare att de tar fram kvalitetsdata som de följer upp och jämför med de andra dotterbolagens resultat i koncernen och resultat för riket. Dessa kvalitetsdata är omdömen, betyg (analyserat utifrån olika parametrar som exempelvis kön och ämne), värdegrundsarbetet på skolan, trivsel, nöjdhet, lärarbehörighet, lärartäthet och meritvärde. Huvudmannen sammanställer dessa som sedan ligger sedan till grund för skolans övergripande mål för kommande läsår. Huvudmannens representanter berättar vidare att de är förtrodda med och instämmer i skolans val av prioriterade fokusområden som bland annat innefattar arbetet med kommunikation- och relationsbyggande, rörelse- och hälsa samt montessoripedagogik. Rektor uppger att hen upplever att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan rektor och huvudmannen i det att rektorn har huvudansvaret för det pedagogiska arbetet och att huvudmannen granskar kvaliteten och resultaten.

Klagomålshanteringen

Granskningen visar att huvudmannen tar ett tydligt ansvar för utredning av eventuella klagomål mot utbildningen. Av inkommen dokumentation, skolenhetens hemsida och intervjuer med representanter för huvudmannen samt rektorn framgår att det finns tydliga rutiner för hur klagomål och kränkingsanmälningar hanteras och vid behov utreds av huvudmannens representant oberoende av rektorn. Representanter för huvudmannen och rektorn berättar vidare att vårdnadshavare kan kontakta rektorn eller huvudmannen vid klagomål och att de tillsammans bestämmer om utredningen ska göras vid nästkommande styrelsemöte.

Huvudmannens stöd till rektorn

Granskningen visar att rektorn får stöd av huvudmannen. Av intervjuer med huvudmannens representanter och rektorn framkommer att huvudmannen och rektorn har en kontinuerlig dialog och att representant för huvudmannen ger rektorn råd och stöd i olika frågor. Rektorn uppger att huvudmannens representant alltid är tillgänglig om det exempelvis finns en brådskande fråga som kräver snabb hantering och att hen får stöd av styrelsen och moderbolaget med juridisk kompetens. Representanter för huvudmannen berättar också att de alltid finns till hands när rektorn behöver stöd och de ger flera exempel hur de ger hen stöd i arbetet för att kunna fungera som en pedagogisk ledare. De berättar exempelvis att rektorn har fått förutsättningar att genomföra skolchefsutbildningen och att de har anställt ännu en biträdande rektor som ska bistå rektorn, tillika skolchefen, i det framtida arbetet med att driva skolenheten.

Huvudmannen ger skolan goda förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannen tar ett tydligt ansvar för att skolan har förutsättningar att bedriva undervisning av god kvalitet. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuer med huvudmannens representanter, rektorn och lärarna samt av Skolinspektionens observationer att lokalerna och utrustningen är ändamålsenliga och i linje med utbildningens behov. Huvudmannen har de senaste åren investerat i både inne- och utemiljön. Exempelvis har de renoverat flera klassrum, byggt till grupprum och skapat en skolgård med större variation och fler redskap som ska bidra till en varierad rastaktivitet. Den digitala utrustningen är väl utbyggd i alla klassrum och skolan har en digital plattform som används av både elever, vårdnadshavare och lärare. Vidare säger representanter för huvudmannen att de är lyhörda för personalens och rektorns önskemål om utrustning och kompetensutveckling och att de i möjligaste mån uppfyller dem. De planerar exempelvis för att starta upp ett nätverk för kompetensutveckling inom koncernens skolenheter i närområdet. Slutligen framgår av intervjuer att huvudmannen verkar för

en hundra procentig behörighet bland personalen genom att exempelvis vara aktiv under rekryteringen av ny personal och diskutera och planera för kommande pensionsavgångar och vidareutbildning av befintlig personal.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

2023-10-27

X Therese Nilsson

Therese Nilsson

Beslutsfattare

Signerat av: Therese Nilsson

2023-10-27

X Anna Alm

Anna Alm

utredare

Signerat av: Anna Alm

I handläggningen av ärendet har även utredare Måns Holmstedt medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer.
- 3 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med huvudmannens representant och föreningens ordförande
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 29 – 30 mars samt genomförde digital intervju med representanter för huvudmannen den 31 mars. Besöket genomfördes av utredare Anna Alm och Måns Holmstedt.

Karlskrona Montessoriskola är en fristående grundskola med elever från förskoleklass till och med årskurs 9. Förskoleklassen ingår inte i granskningen. På skolan studerar cirka 220 elever. Huvudman för skolenheten är Karlskrona Montessorifriskola AB. Rektorn för skolenheten är tillika VD för huvudmannens organisation, dotterbolaget Karlskrona Montessorifriskola AB inom Atvexakoncernen. Det finns en biträdande rektor på 50% med ansvar för årskurserna 7-9. Från och med höstterminen 2023 kommer det även att finnas en biträdande rektor med huvudansvaret för årskurserna F-6.